

अहमेव स्यतो माता पिता पुत्रोऽस्यहं पुनः । आत्माऽहमपि सर्वस्य यच्च नास्ति यदस्ति च ।
 पितामहोऽस्मि स्थविरः पिता पुत्रश्च भारत । ममेव यूयमात्मस्था न मे यूयं न वो ह्यहं ।
 आत्मैव स्थानं मम जन्म चात्मा श्रोतप्रोतोऽहमजरःप्रतिष्ठः । अजश्चाहो राजमतन्द्रितोऽहं मां विज्ञाय कविरास्ते प्रसन्नः ।
 अणोरणीयान् सुमनाः सर्वभूतेषु जायति । पितरं सर्वभूतेषु पुष्करे निहितं विदुः । १५८०
 इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि सनत्सुजातपर्वणि सनत्सुजातवाक्ये पञ्चचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४५ ॥ समाप्तश्च सनत्सुजातपर्वः ।

॥ अथ यानसन्धिपर्वः ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ एवं सनत्सुजातेन विदुरेण च धीमता । सार्द्धं कथयतो राज्ञः सा व्यतीयाय शर्वरी ।
 तस्यां रजन्यां व्युष्टायां राजानः सर्वे एव ते । सभामाविविशुद्धिष्टाः सूतस्योपदिदृक्षुः ।
 शुश्रूषमाणाः पार्थानां वाचो धर्मार्थसंहिताः । धृतराष्ट्रमुखाः सर्वे ययूराजसभां शुभां ।
 सुधावदातां विस्तीर्णा कनकाजिरभूषणां । चन्द्रप्रभां सुरुचिरां सिक्तां चन्दनवारिणां ।
 रुचिरैरासनैस्तोर्णा काञ्चनैर्दारवैरपि । अश्वसारमयैर्दानैः स्वास्तोर्णैः सोत्तरच्छदैः । १५८५
 भीमो द्रोणः कृपः शल्यः कृतवर्मा जयद्रथः । अश्वत्थामा विकर्णश्च सोमदत्तश्च वाह्निकः ।
 विदुरश्च महाप्राज्ञो युयुत्सुश्च महारथः । सर्वे च सहिताः शूराः पार्थिवा भरतर्षभ ।
 धृतराष्ट्रं पुरस्कृत्य विविशुस्तां सभां शुभां । दुःशासनश्चित्रसेनः शकुनिश्चापि सौबलः ।
 दुर्मुखा दुःसहः कर्ण उलूकोऽय विविंशतिः । कुरुराजं पुरस्कृत्य दुर्योधनममर्षणं ।
 विविशुस्तां सभां राजन् सुराः शक्रसदो यथा । आविशुद्धिस्तदा राजन् शूरैः परिघवाजभिः । १५९०
 शुशुभे सा सभा राजन् सिंहैरिव गिरेर्गुहा । ते प्रविश्य महेष्वासाः सभां सर्वे महौजसः ।
 आसनानि विचित्राणि भेजिरे सूर्यवर्चसः । आसनस्थेषु सर्वेषु तेषु राजसु भारत ।
 दास्यो निवेदयामास सूतपुत्रमुपस्थितं । अयं स रथ आयाति योऽयासीत्पाण्डवान्प्रति ।
 दूतो नस्तूर्णमायातः सैन्यैः साधुवाहिभिः । उपेयाय तु स विप्रं रथात्प्रकृन्ध कुण्डली ।
 प्रविवेश सभां पूर्णा महीपालैर्महात्मभिः । १५९५
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ प्राप्तोऽस्मि पाण्डवान् गत्वा तं विजानोत कौरवाः । यथावयः कुहन्सर्वान् प्रतिनन्दन्ति पाण्डवाः ।
 अभिवादयन्ति दृढांश्च वयस्यांश्च वयस्यवत् । यूयश्चाभ्यवदन् पार्थाः प्रतिपूज्य यथावयः ।
 यथाऽहं धृतराष्ट्रेण शिष्टः पूर्वमितो गतः । अत्रुवं पाण्डवान् गत्वा तन्निबोधत पार्थिवाः ।
 इति श्रीमहाभारते उद्योगपर्वणि यानसन्धिपर्वणि सञ्जयप्रत्यागमने षट्चत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४६ ॥
 ॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ पृच्छामि त्वां सञ्जय राजमध्ये किमत्रचीदाक्यमदीनसत्त्वः । धनञ्जयस्तात युधां प्रणेता दुरात्मनां
 जीवितच्छिन्नाहात्मा ।
 ॥ सञ्जय उवाच ॥ दुर्योधनो वाचमिमां शृणोतु यदब्रवीदर्जुनो योत्स्यमानः । युधिष्ठिरस्यानुमते महात्मा धनञ्जयः शृण्व
 तः केशवस्य । १६००